

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 2Svk/49/2022
Identifikačné číslo spisu: 1021200044
Dátum vydania rozhodnutia: 29. mája 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: predseda senátu, sudca spravodajca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:1021200044.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Mariána Trenčana a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v právnej veci žalobcu (v kasačnom konaní sťažovateľ): OZ Triblavina, so sídlom Záhradnícka 792/3, 900 28 Ivanka pri Dunaji, IČO: 50331981, právne zastúpeného: Advokátska kancelária TORA Legal, s.r.o., so sídlom Námestie SNP 478/19, 811 01 Bratislava, IČO: 36866326, za ktorú koná advokátka Mgr. Alexandra Čižmáriková, proti žalovanému: Obec Ivanka pri Dunaji, so sídlom Moyzesova 1450/47, 900 28 Ivanka pri Dunaji, právne zastúpenému: Advokátska kancelária MST PARTNERS, s.r.o., so sídlom Laurinská 3, 811 01 Bratislava, IČO: 36861545, za ktorú koná advokát JUDr. Martin Timcsák, za účasti: 1/ P3 Bratislava Airport, s.r.o., so sídlom Námestie Mateja Korvína 1, 811 07 Bratislava, právne zastúpeného: Advokátska kancelária Barger Prekop s. r. o., so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava, IČO: 36869724, za ktorú koná advokát Adrián Barger, 2/ Nvia s.r.o., so sídlom Kvetná 1209/1, 900 24 Veľký Biel, 3/ Goldbeck, s.r.o., Dvojkřížna 9, 821 07 Bratislava, o správnej žalobe opomenutého účastníka proti rozhodnutiu žalovaného č. ŽP-Výst. 319/4874/2020-HS zo dňa 28. augusta 2020, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/6/2021-230 zo dňa 16. februára 2022, ECLI:SK:KSBA:2021:1021200044.2, t a k t o

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/6/2021-230 zo dňa 16. februára 2022, ECLI:SK:KSBA:2021:1021200044.2 sa z r u š u j e a v e c s a v r a c i a Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred orgánom verejnej správy

1. Obec Ivanka pri Dunaji (ďalej len „prvostupňový správny orgán“ alebo „stavebný úrad“) rozhodnutím č. ŽP-Výst. 319/4874/2020-HS zo dňa 28.8.2020 (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) podľa ustanovenia § 83 zákona č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „stavebný zákon“) povolila predčasné užívanie stavby „LOGISTIC PARK SO 18 Komunikácie a spevnené plochy - časť stavby uskutočnenú na parc. čísle XXX/XX spôsobilú na samostatné užívania“ (ďalej aj ako „stavba“) v katastrálnom území P. (na

tam špecifikovaných parcelách) pre stavebníka P3 Bratislava Airport, s.r.o., so sídlom Námestie Mateja Korvína 1, 811 07 Bratislava.

II.

Konanie pred správnym súdom

2. Sťažovateľ sa správnou žalobou podanou na Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) domáhal, aby mu žalovaný doručil ako opomenutému účastníkovi konania vydané rozhodnutie o povolení predčasného užívania stavby ŽP-Výst. 319/4874/2020-HS zo dňa 28. 08. 2020.

3. Sťažovateľ namietal, že žalovaný s ním od počiatku administratívneho konania nekonal, nedoručoval mu písomnosti v tomto konaní ani samotné rozhodnutie, v dôsledku čoho mu zmaril možnosť zúčastniť sa jednotlivých úkonov v konaní, uplatniť námietky či podať opravné prostriedky voči onomu rozhodnutiu. Sťažovateľ vyvodzoval svoje účastníctvo v kolaudačnom konaní z tvrdenia, že je zástupcom dotknutej verejnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“), a preto mal byť účastníkom všetkých povoľovacích konaní týkajúcich sa uvedenej stavby, a teda územného, stavebného ako aj kolaudačného konania. V tejto súvislosti poukázal na metodické usmernenie Ministerstva životného prostredia SR zo dňa 11. 09. 2020, podľa ktorého kolaudačné rozhodnutie aj rozhodnutie o predčasnom povolení stavby sú povoleniami podľa definície povolenia uvedenej v zákone o EIA, pričom konanie, ktoré predchádza vydaniu uvedených rozhodnutí, je povoľovacím konaním podľa § 3 písm. h) tohto zákona.

4. Z obsahu administratívneho spisu mal krajský súd za preukázané, že sťažovateľ sa sám iniciatívne prihlásil do konania ako účastník administratívneho konania, a to podaním zo dňa 21. 08. 2020 a žiadal, aby s ním žalovaný v zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) konal ako s účastníkom konania. Odkazujúc na uvedené, zároveň v správnej žalobe namietal, že žalovaný reagoval na jeho žiadosť o prihlásenie do konania len listom a nevydal rozhodnutie o tom, že mu účastníctvo v konaní nepatrí. Ak by tak učinil, bolo by voči takémuto rozhodnutie možné podať riadne odvolanie. Sťažovateľ mal zároveň za to, že žalovaný pri vymedzovaní okruhu účastníkov konania o povolení predčasnej stavby vychádzal výlučne z definície účastníctva v zmysle § 78 ods. 1 správneho poriadku, ignorujúc súvisiace ustanovenia zákona o EIA vymedzujúce účastníctvo dotknutej verejnosti v takýchto typoch konaní.

5. Krajský súd správnu žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. g) v spojení s § 179 ods. 7 zákona č. 162/2015 Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) uznesením odmietol z dôvodu jej neprípustnosti. V odôvodnení uznesenia zhrnul účel správnej žaloby opomenutého účastníka a zdôraznil, že na konštatovanie existencie opomenutého účastníka konania musí byť na strane žalobcu preukázané naplnenie kritérií (podmienok) podľa § 179 ods. 1 SSP. Nadväzujúc na uvedené podotkol, že ak sú všetky tieto podmienky kumulatívne splnené, správny súd uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie opomenutému účastníkovi konania doručiť.

6. Aplikujúc uvedené na súdnu vec uviedol, že z priloženého administratívneho spisu vyplýva, že sťažovateľ o prebiehajúcom administratívnom konaní o povolení predčasného užívania stavby vedel, nakoľko sa sám iniciatívne do tohto konania prihlásil a žiadal o pribratie ako účastníka konania. Rovnako je z tohto zrejme, že sťažovateľ dňa 14. 09. 2020 podaním označeným ako „Rozhodnutie o povolení predčasného užívania stavby č. j.: ŽP-Výst. 319/4874/2020-HS zo dňa 28. 08. 2020 - odvolanie / podnet na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania“ napadol riadnym opravným prostriedkom vydané rozhodnutie, ktoré žiada doručiť v tu súdnej právnej veci, resp. podal podnet na preskúmanie tohto rozhodnutia mimo odvolacieho konania s návrhom na jeho zrušenie. Okresný úrad Senec v oznámení o výsledku preskúmania oneskoreného odvolania účastníkovi konania objasnil dôvody, pre ktoré ho nemožno považovať za účastníka konania o povolení predčasného užívania stavby, pričom zároveň konštatoval dodržanie podmienok umiestnenia stavby. Uzavrel, že nevhliadol dôvod napadnuté rozhodnutie zmeniť ani zrušiť mimo odvolacieho konania.

7. Vychádzajúc zo skutočností obsiahnutých v predložennom administratívnom spise dospel krajský súd k záveru, že sťažovateľ o uvedenom konaní vedel, aktívne sa domáhal účastníctva v ňom, pričom jeho žiadosti žalovaný nevyhovel. Krajský súd preto formuloval jednoznačný záver, že sťažovateľ nie je a ani nemôže byť opomenutým účastníkom konania o povolení predčasného užívania onej stavby, nakoľko sa domáha doručenia rozhodnutia žalovaného, ktorého obsah poznal už v čase podania žaloby

opomenutého účastníka konania, a ešte pred podaním žaloby na správny súd podal voči nemu rozsiahle odvolanie. Podľa správneho súdu tak absentuje základný účel žaloby opomenutého účastníka konania podľa § 179 ods. 1 v spojení s ods. 3 SSP, a to doručenie rozhodnutia, ktoré je žalobcovi neznáme. Krajský súd v tejto súvislosti zdôraznil, že SSP umožňuje opomenutému účastníkovi konania podať odvolanie alebo iný opravný prostriedok až po rozhodnutí súdu podľa § 179 SSP. Vzhľadom na uvedené, podanú správnu žalobu vyhodnotil ako bezpredmetnú a nedôvodnú, a preto ju podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP odmietol z dôvodu neprípustnosti.

III.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie žalovaného

A)

8. Sťažovateľ prostredníctvom advokáta podal včas kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. j), g), f) SSP, ktorou navrhol zrušenie napadnutého uznesenia a vrátenie veci krajskému súdu na ďalšie konanie.

9. Kasačný súd v stručnosti rekapituluje sťažnostné body:

- sťažovateľ namieta, že správna žaloba bola odmietnutá nezákonne, nakoľko neexistovali také dôvody neprípustnosti, pre ktoré bolo možné túto odmietnuť aj bez jej meritórneho preskúmania. Odkazujúc na publikáciu Komentára k SSP (viď Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 531-545) uvádza, že dôvody neprípustnosti musia byť zrejme okamžite, bez nutnosti veci meritórne preskúmať. V opačnom prípade, ak budú tieto skutočnosti predmetom dokazovania a správny súd si uvedený záver osvojí až na jeho základe, bude namieste podanú žalobu zamietnuť,

- z odôvodnenia uznesenia je zrejme, že krajský súd sa zaoberal otázkou postavenia sťažovateľa, keď konštatoval, že nemá za spornú jeho aktívnu legitimáciu na podanie tohto typu žaloby. Ak sťažovateľa uvedeným spôsobom identifikoval, tak v súlade s logikou veci mal byť tento aj účastníkom konania o povolení predčasného užívania stavby. Správny súd mal v tomto smere vykonať ďalšie dokazovanie a meritórne sa zaoberať práve nastolenou otázkou účasti sťažovateľa v administratívnom konaní,

- správny súd sa vyhol posúdeniu merita veci, ktoré je pre sťažovateľa na zachovanie jeho subjektívnych práv v predmetnom administratívnom konaní kľúčovým. Uvedeným postupom správny súd v zásade aproboval nezákonné a nesprávne konanie žalovaného ako správneho orgánu, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil absurdne tým, že sťažovateľ si vlastne aj tak všetky jemu patriace práva v administratívnom konaní uplatnil bez ohľadu na to, či s ním správny orgán konal ako s účastníkom konania alebo nie,

- správny súd vec nesprávne právne posúdil, keď uzavrel, že sťažovateľ nebol vo vedenom administratívnom konaní nepovšimnutý ani zabudnutý. Skutočnosť, že sa sťažovateľ aktívne snažil zapojiť do administratívneho konania, je mu v tomto súdnom konaní na ťarchu a diskvalifikuje ho z možnosti domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom inštitútu správnej žaloby opomenutého účastníka konania. Z uvedeného má podľa sťažovateľa vyplývať absurdný záver, že ak by sťažovateľ nepodnikol žiadne z uvedených krokov a uplatnil si svoje práva účastníka administratívneho konania prvýkrát až prostredníctvom správnej žaloby opomenutého účastníka konania, správny súd by jej vyhovel,

- sťažovateľ považuje za podstatnú skutočnosť, že žalovaný s ním ako s účastníkom konania nekonal a tým pádom mu nebolo umožnené podať ani riadny opravný prostriedok (odvolanie), pričom práve umožnenie uvedeného práva je účelom správnej žaloby opomenutého účastníka konania, keďže v prípade jej úspešnosti je žalovaný správny orgán povinný doručiť napadnuté rozhodnutie opomenutému žalobcovi, aby tento mohol podať riadny opravný prostriedok,

- nesúhlasí s názorom správneho súdu, že ak nebol spokojný s vyhodnotením otázky jeho účasti zo strany žalovaného, mal možnosť voči tomuto opatreniu podať všeobecnú správnu žalobu o jeho preskúmanie, a nie správnu žalobu opomenutého účastníka konania. Odkazujúc na závery vyslovené Najvyšším súdom v uznesení vo veci sp. zn. 6Sžp/6/2012 zo dňa 27. 02. 2013 uvádza, že nemal možnosť podať všeobecnú správnu žalobu voči opatreniu - listu žalovaného, ktorým ho upovedomil o skutočnosti, že mu neprináleží postavenie účastníka v onom konaní, a to z dôvodu, že administratívne konanie v čase rozhodovania o takejto žalobe by bolo už právoplatne ukončené, a to by tvorilo prekážku pre krajský súd sa takouto žalobou zaoberať,

- účastníci konaní podľa zákona o EIA majú právo na účasť v kolaudačnom konaní, ako aj na účasť v konaní o predčasnom užívaní stavby. V tejto súvislosti odkazuje na znenie ustanovenia § 3 zákona o EIA a namieťa, že nielen z gramatického, ale aj z výkladu teleologického, je nevyhnutné konanie o predčasnom užívaní stavby považovať za povoloňacie konanie v zmysle zákona EIA, pričom výsledkom tohto druhu administratívneho konania je taktiež povolenie, ktoré oprávňuje stavebníka realizovať navrhovanú stavbu (predčasne ju užívať), preto je účasť dotknutej verejnosti v súlade s § 24 ods. 2 zákona EIA predpokladaná a nevyhnutná. Vzhľadom na uvedené je nesporné, že sťažovateľ je považovaný za účastníka kolaudačných konaní vo vzťahu k onej stavbe, čo napokon nerozporuje ani stavebník, ani žalovaný.

B)

10. Žalovaný, zastúpený advokátom, vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že krajský súd odvolávajúc sa na absenciu účelu správnej žaloby opomenutého účastníka konania správne vymedzil dôvod jej neprípustnosti. Citujúc znenie publikácie Komentáru k SSP (viď Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 886) uvádza, že neprípustnosť je spájaná najmä s otázkou negatívnej právomoci správneho súdu vo vzťahu k predmetu prieskumu, ktorú je potrebné skúmať pre každý typ žaloby osobitne, pričom ide o rozhodnutia, ktoré súdy nepreskúmajú. Nedostatok podmienky nie je v takomto prípade odstrániteľný a správny súd žalobu odmietne. Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľa, že ak bol aktívne legitimovaný na podanie správnej žaloby opomenutého účastníka konania, mal byť aj účastníkom samotného administratívneho konania, žalovaný opätovne odkazujúc na znenie publikácie Komentáru k SSP (viď Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018, s. 886) uvádza, že vzhľadom na osobitnú procesnú úpravu konania o žalobe opomenutého účastníka konania by sa na ňu nemali aplikovať ustanovenia týkajúce sa účastníkov konania a osoby zúčastnenej na konaní podľa § 32 - 41 SSP; predmetom posudzovania je tu totiž len procesné postavenie žalobcu a nie samotné preskúmavanie zákonnosti rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy.

11. K námietke sťažovateľa, že ak správny súd považoval správnu žalobu za nedôvodnú, mal pristúpiť k jej zamietnutiu po meritórnom prieskume a posúdení účastníctva sťažovateľa v administratívnom konaní, podotýka, že uznesenie správneho súdu predstavuje výsledok celkovej činnosti súdu v danej veci a inkorporuje všetky dôkazy a námietky, ktoré boli vznesené počas celého konania. Žalovanému nie je z kasačnej sťažnosti zrejmé, aké konkrétne skutočnosti ohľadne účastníctva sťažovateľa v administratívnom konaní mal krajský súd meritórne preskúmať. Vo vzťahu k vymedzeniu zákonných dôvodov podanej kasačnej sťažnosti sťažovateľom odkazuje na znenie uznesenia Najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 2Sžk/14/2019 zo dňa 26. 01. 2022, z obsahu ktorého vyplýva, že ak kasačná sťažnosť smeruje proti uzneseniu, ktorým krajský súd žalobu zamietol s odkazom na ustanovenie § 98 ods. 1 písm. g) SSP, kasačný súd sa nemôže zaoberať sťažnostnými bodmi pri dôvode vymedzenom sťažovateľom podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP, mohol by ich však vziať do úvahy pri vyhodnotení dôvodu kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. j) SSP. Na záver uvádza, že z kasačnej sťažnosti nie je dostatočne zrejmé ani to, akým procesným postupom krajský súd znemožnil žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pokiaľ uvedené vzťahuje tento na prvotné konštatovanie krajského súdu o jeho aktívnej legitimácii na podanie správnej žaloby a následné odmietnutie správnej žaloby, toto správny súd vyhodnocoval len ako predbežnú otázku bez ohľadu jej ďalšej relevancie na samotný výsledok konania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiada kasačnú sťažnosť zamietnuť ako nedôvodnú.

C)

12. Ďalší účastník konania v prvom rade zastúpený advokátom považuje sťažnostné body za nedôvodné. Krajský súd podľa jeho názoru postupoval správne, keď po zistení, že sťažovateľovi nesvedčí postavenie opomenutého účastníka konania, správnu žalobu odmietol. Nakoľko bola správna žaloba beztak neprípustná, krajský súd už nemusel ďalej nadbytočne skúmať, či sťažovateľovi skutočne malo patriť účastníctvo v administratívnom konaní. Na základe obsahu administratívneho spisu mal krajský súd za preukázané, že žalovaný v onom konaní sťažovateľa neopomenul, ale riadne sa vysporiadal s otázkou jeho účastníctva v konaní. Argumentácia sťažovateľa o nemožnosti podania všeobecnej správnej žaloby voči listu žalovaného (opatreniu) o nepriznaní účastníctva v konaní s

odkazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6SŽp/6/2012 je kasačným súdom dávno prekonanou. Ukončenie administratívneho konania totiž nemá vplyv na možnosť podania správnej žaloby proti rozhodnutiu alebo opatreniu o nepriznaní účastníctva.

IV.

Výber z relevantnej právnej úpravy

Podľa § 179 ods. 1 SSP, ak správnu žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom administratívneho konania malo konať (ďalej len „opomenutý účastník“), správny súd overí správnosť tohto tvrdenia a skutočnosť, či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia neuplynuli viac ako tri roky, a ak sú tieto podmienky splnené, uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný doručiť opomenutému účastníkovi vo veci vydané rozhodnutie alebo opatrenie.

Podľa § 179 ods. 3 SSP doručením uznesenia správneho súdu podľa odseku 1 orgánu verejnej správy sa zo zákona odkladajú účinky napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, a to až do právoplatnosti rozhodnutia o riadnom opravnom prostriedku, ak osobitný predpis upravujúci konanie pred orgánom verejnej správy jeho podanie proti napadnutému rozhodnutiu alebo opatreniu pripúšťa. V takom prípade je opomenutý účastník oprávnený na podanie riadneho opravného prostriedku v lehote a za podmienok ustanovených osobitným predpisom a orgán verejnej správy je povinný o tomto riadnom opravnom prostriedku konať a rozhodnúť.

Podľa § 179 ods. 4 SSP po právoplatnosti uznesenia podľa odseku 1 správny súd konanie zastaví. Správny súd zastaví konanie vždy aj vtedy, ak od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia do podania žaloby opomenutým účastníkom uplynuli viac ako tri roky.

V.

Právne závery kasačného súdu

13. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný (ďalej „kasačný súd“) preskúmal napadnuté uznesenie v medziach sťažnostných bodov, ktorými bol viazaný (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2, § 453 ods. 2 SSP), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP), a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), vo veci v zmysle § 455 SSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná a preto podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil napadnuté uznesenie a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

14. Z procesného hľadiska bol kasačný súd v zásade postavený pred otázku, či krajský súd postupoval v súlade so zákonom, keď ako neprípustnú odmietol správnu žalobu opomenutého účastníka konania, a či mal tento podrobiť skúmaniu i otázku samotného účastníctva sťažovateľa v konaní o povolení predčasného užívania stavby.

15. Kasačný súd poznamenáva, že správna žaloba opomenutého účastníka predstavuje osobitný typ správnej žaloby, ktorej procesná úprava je v podstate plne vymedzená v § 179 SSP. Konanie o správnej žalobe opomenutého účastníka je čiastočne odlišné od bežného konania o všeobecnej správnej žalobe. Správny súd totiž preskúma, či žalobcovi patrí postavenie účastníka správneho konania, v ktorom tvrdí, že bol opomenutý, a či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy neuplynuli viac ako tri roky. Obe tieto skutočnosti predstavujú kumulatívne podmienky, len za splnenia ktorých môže správny súd správnej žalobe opomenutého účastníka vyhovieť.

16. Pokiaľ ide o otázku, či sťažovateľovi patrilo postavenie účastníka kolaudačného konania, v ktorom bolo vydané rozhodnutie o predčasnom užívaní stavby, musí kasačný súd najprv jednoznačne konštatovať chybu v argumentácii správneho súdu, ktorý tvrdil, že sťažovateľ nemohol byť opomenutým účastníkom konania, nakoľko o prebiehajúcom konaní vedel a aj sa domáhal účastníctva v ňom. Na tejto chybe postavené rozhodnutie o odmietnutí žaloby podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP z dôvodu jej neprípustnosti je v rozpore so zákonom. Sťažovateľ tu dôvodne namietal, že daný dôvod odmietnutia správnej žaloby je aplikovateľný výlučne v prípadoch, keď je dôvod neprípustnosti

zrejmy okamžite (prima facie), bez nutnosti meritórneho preskúmania veci. Špecificky ide o prípady nespôsobilého predmetu súdneho prieskumu. Žaloba tak bude neprípustnou najmä v prípadoch:

- ak bude smerovať voči rozhodnutiu alebo opatreniu orgánu verejnej správy vylúčenému z prieskumu správnym súdom podľa § 7 SSP,
- ak bude smerovať proti rozhodnutiu alebo opatreniu orgánu verejnej správy, ktoré nebolo vydané v rámci výkonu pôsobnosti tohto orgánu v oblasti verejnej správy (pôjde napr. o akty občianskoprávnej povahy týkajúce sa majetku atď.),
- ak bude smerovať voči právnemu aktu osoby nemajúcej postavenie orgánu verejnej správy.

Na základe uvedeného kasačný súd konštatuje, že ak mal za danej situácie a daných okolností krajský súd na podklade administratívneho spisu za zistené, že správna žaloba opomenutého účastníka konania nemohla obstáť v dôsledku vedomosti sťažovateľa o prebiehajúcom administratívnom konaní, uvedené nezakladalo neprípustnosť takejto žaloby, ale jej nedôvodnosť.

17. Kasačný súd priznal relevanciu i námietke sťažovateľa, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia má vyplývať absurdný záver, že ak by sťažovateľ nepodnikol žiadne z uvedených krokov (prihlásenie sa do konania, podanie odvolania voči rozhodnutiu stavebného úradu) a uplatnil si svoje práva účastníka administratívneho konania prvýkrát až prostredníctvom správnej žaloby opomenutého účastníka konania, správny súd by jej vyhovel. Skutočnosť, že krajský súd vyhodnotil otázku možného účastníctva sťažovateľa v danom administratívnom konaní výlučne prostredníctvom jeho aktivity v ňom vyvinutej, nedáva žalobcovi odpoveď na zásadnú otázku o tom, či mu takéto účastníctvo v skutočnosti patrilo alebo nie. Závěry krajského súdu v tomto ohľade sú predčasné, neúplné a vecne nesprávne. Žiada sa preto na tomto mieste podotknúť, že až po pozitívnom preukázaní skutočnosti, či malo byť sťažovateľovi priznané účastníctvo v konaní, možno pristúpiť k hodnoteniu toho, či bol v danom konaní skutočne opomenutý. Hoci sa môže javiť, že správny súd neposudzoval samotné účastníctvo v konaní z dôvodu irelevancie tejto skutočnosti pre celkový výsledok konania, v skutočnosti však z pohľadu ochrany práv žalobcu opomenul vyhodnotiť kľúčovú otázku jeho účastníctva v administratívnom konaní a vysporiadať sa s jeho tvrdeniami, že mu právo na účasť v kolaudačnom konaní vyplýva zo zákona o EIA.

18. Kasačný súd v tejto súvislosti odkazuje na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Svk/21/2021 zo dňa 30. 11. 2022, v odôvodnení ktorého sa tento zaoberal otázkou významovému stretu stavebného zákona a zákona o EIA, pokiaľ ide o stanovenie okruhu účastníkov povolovacích konaní (a teda aj kolaudačného konania). Závěry prijaté najvyšším správnym súdom v danej právnej veci sú aplikovateľné i pre posudzovanie účastníctva sťažovateľa v konaní o povolení predčasného užívania stavby. Tento v uvedenom rozhodnutí skonštatoval, že účasť verejnosti na rozhodovaní a jej prístup k súdu je potrebné spájať len s tými povolovacími konaniami, ktorých výsledkom je povolenie na realizáciu prác či zásahov meniacich fyzický stav stavieb alebo dotknutej krajiny (navrhovaná činnosť). Formuloval záver, že kolaudačné povolenie, ktorým sa povoľuje užívanie stavby na určený účel, bez ďalšieho nie je povolením, ktorým sa povoľuje realizácia prác či zásahov meniacich fyzický stav stavieb alebo dotknutej krajiny; naopak, rozhodnutie o umiestnení stavby, ako aj stavebné povolenie, ktoré kolaudačnému konaniu predchádzajú, takýmito povoleniami sú, keďže stanovujú podmienky pre realizáciu prác. Vychádzajúc z uvedeného uzavrel, že nakoľko kolaudačné konanie bez ďalšieho nie je konaním, ktorého výsledkom je vydanie povolenia na „činnosť“ - realizáciu prác či zásahov meniacich fyzický stav stavieb alebo dotknutej krajiny, zainteresovanej verejnosti bez ďalšieho podľa zákona o EIA nevzniká postavenie účastníka kolaudačného konania.

19. Nakoľko právne posúdenie správneho súdu pod tlakom sťažnostných bodov neobstálo, a v jeho dôsledku došlo k nezákonnému odmietnutiu správnej žaloby, kasačný súd musel zrušiť napadnuté uznesenie a vec vrátiť správnejmu súdu na ďalšie konanie. Správny súd bude ďalej viazaný právnym posúdením kasačného súdu a bude povinný prejednať správnu žalobu sťažovateľa z toho pohľadu, či sťažovateľovi ako zástupcovi dotknutej verejnosti zo zákona o EIA prináležalo účastníctvo v danom konaní o povolení predčasného užívania stavby. Vezme pritom do úvahy, že ak je súčasťou kolaudačného konania aj konanie o zmene stavby pred dokončením, v takom prípade je aj kolaudačné konanie potrebné považovať za povolovacie konanie v zmysle zákona o EIA (§ 78 ods. 2 stavebného zákona).

20. O náhrade trov kasačného konania rozhodne správny súd v ďalšom konaní v zmysle § 467 ods. 3 SSP.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok n i e j e prípustný.